Conceptverslag Bestuurlijk overleg Covid-19 strategie voor mensen met een beperking of chronische ziekte

Vergaderdatum en –tijd	21 september 2020, 15.45-16.45 uur
Vergaderplaats	Webex
Aanwezigen	**Ministerie van VWS** 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e (DMO) 5.1.2e, 5.1.2e (LZ) **VNG** 5.1.2e 5.1.2e **VGN** 5.1.2e, 5.1.2e **KNV** 5.1.2e **Cliëntenorganisaties** 5.1.2e, Ieder(in) 5.1.2e (KansPlus) 5 5.1.2e (Per Saldo)

1. **Opening en doel overleg**
   Dit overleg vond plaats als vervolg van een eerder bestuurlijk overleg op woensdag 15 juli 2020, dit BO staat in het teken van Covid-19 en haar impact op mensen met een beperking of chronische ziekten.

2. **Vertegenwoordiging perspectief doelgroep op lokaal/regionaal niveau**

Kansplus benadrukt dat zij een verschuiving ziet van landelijk naar lokaal covid-beleid en lokale maatregelen. Hierbij is het van belang dat er ook op dat niveau het perspectief van mensen met een beperking is vertegenwoordigd en dat er verbinding is met deze doelgroep. Die verbinding ontbreekt nu nog.

Daarnaast ontvangt Kansplus signalen dat dat mensen met een beperking in instellingen nog steeds niet betrokken worden bij maatregelen. Daarnaast blijkt uit een peiling van Kansplus dat bij 60% de dagbesteding is opgestart. Kansplus kaart aan dat er nog veel onduidelijkheid is bij de doelgroep: wat gaan we doen als er een besmetting is?

Per Saldo ziet dat bij veel ouderen initiatieven er al veel is opgestart en dat dit relatief goed is gegaan. Bij wooninitiatieven is dit ongeveer 50%, maar bij aanbieders van dagbesteding en logeerlocaties is er nog veel niet op het oude niveau. PS merkt op dat bij aanbieders voor dagbesteding en logeren er nog veel niet op het oude niveau is. Zo moet er in het geval van een tweede golf wel cliënten/mensen met een beperking worden betrokken, zij het via zorginstellingen, ROAZ, veiligheidsregios of RONAS.

VGN herkent zich niet in het beeld geschetst door Kansplus. Zij zien een positiever beeld bij instellingen. VGN benoemt ten eerste de goede verbinding tussen VGN en VWS m.b.t. deze doelgroep. VGN erkent wel dat er een moeilijke verbinding tussen aanbieders en regionale structuren. Via de RONAZ zijn deze verbindingen wel groeiende. VGN doet de suggestie om de Regio Directeuren Publieke Gezondheid te verbinden en te voeden met het perspectief van mensen met een beperking, bijvoorbeeld via het netwerk van Iederin.

VWS merkt op dat aansluitingen van cliëntenorganisaties op regionale en lokale structuren wenselijk is om het perspectief van mensen met een beperking. Een verbinding via de ROAZ en RONAZ ligt niet voor de hand omdat hierbij alleen aanbieders van zorg zijn vertegenwoordigd. Een logische route lijkt inbreng via de 5.1.2e van de verschillende GGDen. Deze 5.1.2e moet gevoed worden vanuit verschillende kanten, zo ook dit perspectief.

Toezegging:

- Regionale vertegenwoordiging terug laten komen in crisisoverleg tussen VWS en cliëntenorganisaties

3. Preventief gebruik van medische mondmaskers door kwetsbare groepen (en naasten)

VWS meldt dat het OMT-advies op 21-9-2020 wordt verstuurd. Het advies wordt nog gedeeld met de betrokken partijen. De wens was er –bij cliëntenorganisaties- om een duidelijker onderscheid te maken in groepen met kwetsbare gezondheid die vervolgens in aanmerking zouden kunnen komen voor medische mondmasker. Het (concept)OMT-advies geeft weer dat het moeilijk is om deze groep (op medische gronden) preciezer af te bakenen. Daarbij raadt het OMT aan om de algemene maatregelen voor mensen met een kwetsbare gezondheid te volgen. Een medische mondmasker is hierbij niet nodig en niet gewenst om preventief te verschaffen.

Er kan worden onderzocht of er bij specifieke groepen (meest kwetsbare groepen), bijvoorbeeld in samenspraak met arts en patiënt: op indicatie een medisch mondmasker kan worden verstrekt.

Iederin reageert: we zijn teleurgesteld in de afweging van het OMT. Men had graag een breder perspectief gezien dan het medische, bijvoorbeeld voor kwetsbare groepen die geen afstand kunnen houden. Daarnaast is het wel zo dat de aanschaf van (bepaalde typen) medische mondmaskers niet verboden is. Iederin stelt voor om samen een lijn uit te zetten in communicatie om mensen perspectief te bieden.

De VNG vindt het toevoegen van een meer maatschappelijke en participatieve blik in deze discussie en adviesorganen als het OMT wenselijk. Hoe lang houden we het vol om meer naar maatschappelijke te kijken en niet alleen naar het curatieve?

Per Saldo vraagt zich af of hoe je meer perspectief kan bieden aan mensen die graag veilig willen participeren. Sommige zorg kan niet op afstand plaatsvinden en daarvoor is toch bescherming nodig.

VWS benadrukt dat je (bepaalde typen) medische mondmaskers gewoon mag kopen en dat verder de algemene maatregelen: handhygiëne en afstand houden, voldoende veiligheid bieden.

Over de communicatie: er worden afspraken gemaakt met Vilans, kennisorganisaties voor langdurige zorg, over een rol als kennismakelaar tav mensen met een beperking en chronische aandoening. Zo zal Vilans een kennishub vormen waarbij coronagerelateerde informatie beschikbaar wordt gemaakt. Hierbij zijn ook de cliëntenorganisaties betrokken en met hen worden, afspraken gemaakt over de verspreiding van deze informatie.

Daarnaast wordt er ook Rijksbreed nagedacht over de communicatie, bijvoorbeeld over concrete handreikingen over concrete maatregelen. Hoe geef je bijvoorbeeld mensen concrete handvatten over maatregelen? Hierin kan Vilans ook een rol vervullen.

4. Signalen met betrekking tot opstarten van zorg, bezoekregeling, logeren en vervoer

Per Saldo kaart aan dat zij signalen ontvangen dat er rondom PGB-gefinancierde zorg een aantal knelpunten ontstaan. Zo rijzen er vragen op over de continuïteit van zorg. Bijvoorbeeld bij verkoudheidsverschijnselen. Als je niet verschijnt, wie betaalt er dan door? En wie mag er voorrang krijgen bij testen? Tot 1 augustus kon men zorg doorbetalen, maar dat is nu afgeschaft. Hierover is nu in kleiner verband overleg met VWS, maar hier is wel urgentie.

VGN erkent dat niet overal de dagbesteding is opgestart. Een aantal factoren bemoeilijken de opstart, zoals de 1.5meter afstand. Sommige instellingen zijn na de zomer pas op 1 september of 1 oktober weer open. De VGN stelt voor aan VWS om een brief te sturen naar alle instellingen met de strekking: alles moet weer worden opgestart.

Kansplus heeft een peiling uitgezet en hieruit blijkt dat ongeveer 50% van de dagbesteding is opgestart. Daarnaast vindt er 20% woongebonden dagbesteding plaats en dat is niet wenselijk. Men is gebaat bij een nieuwe omgeving, afwisseling en andere prikkelingen

Iederin vreest dat het perspectief met mensen met beperking wederom niet worden meegenomen bij maatregelen tweede golf. Dat de lessen van de eerste golf en samenopgeld niet worden getrokken.

KNV ziet dat ongeveer 60% van de dagbesteding volledig is opgestart. KNV houdt rekening met een niet volledige terugkeer van het vervoer naar dagbesteding, afgaande op de laatste signalen. Daarnaast betalen gemeenten niet door aan vervoerders. Over het betalen van meerkosten (vanaf maart) vindt overleg plaats. Vanuit het vervoer wel de oproep om hier snel uitvoering aan te geven. Daarnaast kan VWS een stimulerende rol spelen tav dagbestedingsvervoer bij het platform vervoer.

VWS stelt voor om de individuele casuïstiek te behandelen via het Juiste Loket

Wat betreft de signalen uit instellingen en dagbestedingslocaties is het raadzaam om aanvullend overleg te plannen tussen bijvoorbeeld VGN en cliëntenorganisaties. Om signalen van feiten te kunnen onderscheiden kan het helpen om concrete locaties te bespreken. Waar zitten nu echt de problemen?

Toezegging:

- VWS nodigt Kansplus, PS en VGN uit voor overleg mbt dagbesteding en signalen
- VGN zal de nieuwe resultaten van de monitor (bij publicatie) verspreiden onder de aanwezigen.

5. Bezuinigingen op het sociaal domein

Iederin heeft dit agendapunt ingebracht en stelt dat: zij zien dat er nu al op begrotingen van gemeenten wordt bezuinigd en dat mensen met een beperking hier extra door worden geraakt. Voor de komende tijd is het zaak om, in het teken van de VN-verdrag, deze groep niet harder te treffen dan andere groepen.

Kansplus voegt toe dat het onderzoek doet naar gevolgen van de bezuinigingen onder haar doelgroep.

VWS geeft aan dat dit past in een bredere discussie over gemeentelijke financiën die op andere tafels wordt gevoerd. Er is onderzoek gedaan naar de coronakosten en gemeenten worden daarvoor vergoed door het Rijk. Er zijn immers coronagerelateerde directe effecten, maar ook indirecte effecten die moeten worden meegewogen.

Daarnaast bestaat er ook de werkgroep Halsema die aandacht heeft en onderzoek doet naar kwetsbare groepen, waaronder mensen met een beperking.

5.1.2e (VNG) stelt dat hij in de werkgroep Halsema zit en daar ook deze punten kan aankaarten, naast de discussie over het inbrengen van maatschappelijke en participatieve perspectieven –naast het medische- in het coronadebat.